

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:
Administrație tipografiei arhiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 47,
Corespondențele sunt a se adresa la:
Redacție „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.
Episole nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se împozăză.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rândul cu literă garmon — și timbrul de 30 cr. pe următoarele publicare.

Revista politică.

Sibiu, în 2 Mai.

La alt loc publicăm după „Magyarország” o dare de samă despre efectul ce a avut petiționarea juristilor români în afacerea regulării proprietății din Transilvania. Este din darea de samă curioasă observarea ministrului Pauler, că dênsul la facerea proiectului a luat în considerație opinia publică din Transilvania. Dacă dîl ministru crede, că „Kelet” și „Magyar Polgár” fac opinia publică din Transilvania, este altă societate. Noi însă scim, că opinia publică nu o formează organele partizanilor interesați de iobagi de nou poporul agricultor din Transilvania și sperăm, că în toată dieta Ungariei se vor afla și oameni, care să ţină cont de majoritatea locuitorilor dintr-o țară întreagă, reprezentată în petiționarea juristilor români, expresiunea adevărată opiniei publică din Transilvania.

Este mare durere ce se exprimă în o parte considerabilă a presei maghiare, că s'a luat proiectul privitor la scoalele medie dela ordinea dilei.

Afacerile Albanezilor în diplomația europeană întreagă într-o ferbere, fără de a se putea prevedea sfîrșitul acestui ferberi.

Din Bucuresci aflat, că în locul lui Lecca, demisionat, s'a denumit ministru de resboiu generalul Slăniceanu.

Petiționea juristilor români în comisia juridică dela dietă.

În „Magyarország” Nr. 131 ceteam cu datul dela 11 I. c. următorul raport:

„În sedința comisiei juridice dela dietă s'a cedit petiționea juristilor români din Transilvania și Președintele declară, că deoarece această petiționă cere delăturarea totală a pro-

iectului de lege, el deschide de nou desbaterea generală, și roagă pe membrii comisiei, ca luând în considerare motivele petiționei, să și de păreri în general asupra proiectului de lege.

Pauler ministru de justiție dice: că acest proiect de lege l'a compus guvernul la dorința opiniei publice generale din Transilvania și recunoscând să se primească în general.

Teleszyk: primesc proiectul în general însă o mărturisesc, că petiționarea certă i-a potențiat ingrijigările și și susține dreptul de a și face observările la desbaterea specială.

Szentgyörgyi Imre: ca expert al guvernului chiamat anume spre acest scop, dice că juristii români în numele fostilor iobagi, deduc motivele gravaminelor din principiul sănătății proprietății ce se află în mâinile fostilor iobagi, și infățează lucrul astfel, că și cum desființarea iobagiei la 1848 le-ar fi dat lor o proprietate de drept privat nemărginit. Însă aceasta nu stă, pentru că deplinătatea dreptului de proprietate a fostilor iobagi s'a condiționat de efectuarea regulării de posesiune; prin urmare statul chiar în urma eliberării din 1848 are chiamarea a înlesnit, și a accelerat efectuarea regulărilor de posesiuni.

Bokross: spune, că petiționarea juristilor români s'a prezentat după ce se impărtise între deputații din Transilvania testul prelucrat pentru referăda, cu toate acestea părările lui în foarte multe căsuri sunt identice cu ale petiționiei.

Emmer: Primesc proiectul în general, însă pretinđe că în special la punctele respective să se citească de nou petiționarea juristilor români.

După aceasta s'a primit proiectul în general, iar stăverirea titlului a remas a se decide după terminarea desbaterei speciale.“

Sinodul arhiepiscopal.

Sibiu 2 Mai.

Două ședințe mai avem de înregistrat dela raportul din urmă. Am avă multe de discuție asupra lor. Rapoartele speciale însă vor vorbi mai pe larg de cum suntem săliți și ne restringe acum în vreo căteva indigilită. Accentuăm din ședința de la 1 Mai verificarea deputațului clerical T. Mețian, votată cu majoritate. Lucrul, după părerea noastră, n'a fost de ajuns lămarit. Vina, noi nu suntem datorii, a căuta unde a fost de nu s'a lămarit. Atâtă însă trebuie să dicem, că votarea a nedreptății pe ambe părțile, căci partea acuzației n'a fost limpejtită din deșul de învinuirile, cari au provocat engheta sinodală și acuzației fură condamnați la purtarea speselor enghetei, fără să se fi lămarit lucrul, că ei au provocat-o în zadar. Ședințele se ţin regulat, dară lucrările merg în pas greo.

Sedinta III (29 Aprilie).

Sedinta se deschide la 10 ore înainte de amiază. Se cetește protocolul ședinței din 28 Aprilie a. c. și se autentică.

Prezidiul prezentează:

a) Hartia consistorialui Nr. 1429 B. prin care se asternă cu recomandare rugarea văduvei protopopei Sofia Patău pentru acordarea unui ajutoriu de 200 fl.

b) Hartia consistorialui de sub 1527 prin care se promovează petiționarea comunei bisericescii din Făgăraș pentru încreșterea acestora și 12 ani dela restaurarea metropoliei, nu are biserică catedrală;

c) Hartia consistorialui de sub Nr. 1594 prin care se promovează rugarea comunei bisericescii din Peștera tracăt Zarandului, pentru un ajutoriu de 100 fl. spre scopul reparării bisericii de acolo.

d) Hartia consistorialui de sub Nr. 1598 prin care se promovează rugările comunității bisericescii Păușa cu filia Vasculpău, Jacu, Romita și Gălpău pentru că un ajutoriu de bani spre scopul susținerii scoalelor confesionale de acolo.

e) Hartia consistorialui de sub Nr. 1599, prin care se asternă cererea învestiturii din Gălpău, Petru Bria pentru un ajutoriu.

f) Hartia oficiului protopresbiteral al Devei sub Nr. 91, prin care se substerne rugarea filiei Ulmi, pentru un ajutoriu spre scopul terminării bisericii de acolo.

g) Hartia oficiului președintelui protopresbiteral sub Nr. 90, prin care se substerne rugarea preotului Nicolai Beraru din Beșan-Mintia pentru un ajutoriu anual.

h) Suplica învestitorului preot Nicolae Bârsan din Orăștie, pentru o remunerare.

i) Rugarea preotescă văduvei Maria Beșan din Hașag pentru un ajutoriu.

k) Suplica comunei bisericescii Corunca pentru un ajutoriu.

l) Planoarea parochului tot din Corunca Ion Ivanoviciu, pentru că nu s'a împărtășit din ajutoriul de stat pre 1879 și se roagă a fi împărtășit pre 1880. — Toate aceste petiții se transpun comisiei bisericești.

Prezidiul prezentează: plăsoarea comunei bisericescii Secătura asupra autorității bisericești gr. cat. pentru turbările religioare. — Se transpun comisiei bisericești.

Prezidiul prezentează rugarea mai multor locuitori din protopresbiteratul Turdei superioare, prin care se cere a se îndrumă consistoriul ca să decidă că mai curând asupra actului de alegeră de protopresbiter se vorbește încă la anul 1876. — Se transpun comisiei bisericești.

Deputat Partenie Cosma face următoarele propunere:

„considerând că eparchia noastră în urma persecuției timpurilor trecute, nici chiar astăzi, 32 ani dela proclamarea libertății și 12 ani dela restaurarea metropoliei, nu are biserică catedrală;

„considerând, că lipsa unei biserici de model, corespondătoare rezidenței capului țării provinție metropolitane, atât înaintea străinilor cât și înaintea eparchioilor, dețrage mult valoare bisericii;

„considerând, că fară biserică corespunzătoare în centru nu se pot desvolta nici impunătoare ceremonii ale ritului nostru, nu se pot instrui în mod corespondent nici tinerii din institutul pedagogico-teologic, care sunt chiajăi a fi funcționari bisericei, de unde de sine urmează, că uniformitatea ritului nostru în toate bisericele noastre din arhiepiscopia și frumusețea lui se periclitizează, și prin aceasta se micșorează în popor alipirea către religiunea sa ereditară de strămoșii, unică virtute, ce ne-a conservat poporul și î-i-a dat putere a înfrunta persecuțiunile seculare;

„considerând, că dispunem deja de un

FOITA.

Archiepiscopul și Metropolitul
ANDREIU BARON de ȘAGUNA.

de Nicolau Popa.

(Dare de seamă de I. Slovaci).

(4 Urmar).

Să dă adeseori, că metropolitul Andreiu a reformat biserica orientală.

Se poate: în tot casul acestă reformație re are fi fost săvârșită cu atâtă înțelepciune, încât ea s'a putut petrece pe nesimțit și fără de o face să se iavească cea mai mică desbinare între creștinii.

Fără indoială biserica orientală din Ardeal e organizată pe temelii resultante din o deosebită concepție a religiei creștinești.

Una dintre mariile trăsături în caracterul lui Șaguna era respectul deosebit pentru tot ce e lucru stabil; cu toate aceste el nu putea să înțeleagă săntă scriptură și canoanele bisericesc altfel decât potrivit cu vedere lui, potrivit cu trebuințele sociale

tății în mijlocul căreia se află. Adverșul este, că el n'a așteptat nimic nou, n'a început nici un obiceiu, care nu ar fi fost vreodată ori unde-va în biserică orientală, nu a schimbat nici o dogmă de credință, nu s'a desfăcut de marca bisericii orientale: s'a mărginit a bisericăi o organizație potrivită cu vederile Românilor în materie de religie. Din început el a simțit, că aşa cum era organizată, bisericăa orientală numai are vitalitate: trebuie dar să și schimbe organizația potrivit cu cererile credincioșilor.

Intrunindu-se antălușul congres național bisericesc, alcătuit din o parte preoți și două părți mireni, Șaguna ii propuse un „statut organic”, pe care congresul îl primi numai cu unele modificări.

„Luati bine seama, domnilor — le disăi celor ce stăruieau pentru aceste modificări, — ca nu în loc să dregeți, să stricați ce e bun; vă face atenții, d-lor, că apăl acesta ce avui onoare a vi-l prezenta ca proiect, e un op de deci de ani și nu de o zi.”

Dicând însă aceste, el primi acele modificări; căci nu voia să intemeze

o biserică pentru el însuși, ci pentru Români și așa glasul Românilor trebuie să hotărăsească.

Eată principiu, pe care el nu l-a stabilit, ci l-a luat din învestiturile creștinesc și l-a pus în fruntea doctrinelor religioase.

Om bun și plin de iubire ce era, el a căutat în oameni partea cea bună și pe aceasta a voit să intemeize vecinătatea între deșeni. Pe când în viață publică el avea totdeauna reușită oamenilor în vedere și nu se răzima decât pe identitatea de interes; în biserică el a pus mai pre sus de toate principiul: dacă nu este iubire între oameni, nu mai poate să se stabilească nici o legătură între deșeni.

Papa stăpânește lumea ca reprezentant al unui Dumnezeu, care e gata să bată pe tot omul ce nu i se supune: Metropolitul Andreiu, murind, rostesc cuvintele:

„Piti pe pace, aveți-vă bine, nu vă sfâdiți!”

Unul îi tine pe oameni de frică, pentru că voiesc săi stăpânească; altul îi îndeamnă la iubire, pentru că voiesc săi învețe și purta mai lesne moară, nu are destul timp ca să treacă.

sarcinile vieții; unul îi spăie cu iadul; celalalt le dice: Nenorocijilor iubiti-vă unii pe alții, căci dacă nu iubiti voi între voi, îndesăt căuți iubire în lumea aceasta ori în cea viitoare.

Dar această concepție a iubirii obștesc nu putea să se iovească cu acea desevărtită claritate, cu care s'a ivit în capul metropolitului Andreiu, decât în mijlocul unui popor de veacuri huiduit, de veacuri urit de toată lumea.

El le-a venit Ardelenilor ca un om trimis de Dumnezeu, și Ardelenii au cunoscut, că s'a ivit un Mesia în mijlocul lor, pentru că veacurile îndelungate le-au dat învestitura, că dacă ei nu se vor iubi între deșeni nu vor găsi în lume decât ură și prigoniere.

Șaguna dar nu și-a jertfit viața întreagă pentru Ardeleni fiindcă ei erau Români: și-a jertfit-o fiind că-i vedea atât de deprinsă. Iubirea lui, pare a fi fost rezervată mai ales pentru Români, pentru că România era cei mai apropiati de deșeni, și din clipa nașterii omul începe să se moară, nu are destul timp ca să treacă.

capital, cu care putem face inceputul edificării bisericii catedrale, și

„considerând în fine, că deși poporul nostru preste tot trăiesc în condiții nefavorabile materiale, totuși are elemente, care nu se retrag dela sacrință, dacă sunt informate de sănătatea scopului, și dacă sunt convinsă că denariul lor se va întrebui în față adevărul spre scopul pentru care li se cere, și mai vîrtoș dăcu să speranța că în viață vor avea bucuria să vadă acel scop și realizat — îmi iau voie a face următoarea propunere:

Se înfrumusează consistoriul ca să stădeze cestiuine edificării unei biserici catedrale cu toate cele ce după ritul nostru ar parții ei, se îngrădască după referințele locale de un teritoriu acomodat, să procure un plan detaliat de edificare cu preliminarul speselor și incă acel preliminar ar trece presta capitalul bisericii catedrale, să facă și un proiect de căsătorie a restului speselor edificării, și toate acestea să le substea proiectul sinodului pentru pertractare meritator. — Se transpun comisiunile pentru propunere.

La ordinea dilei se pune raportul comisiunii generale.

Raportorul Anania Trombițas dă ceterile raportului acestiei comisiuni.

Punându-se la desbatere acest raport deputatul Pușcariu propune, ca acest raport să se prete masa bisericii spre a servi tuturor comisiunilor speciale spre orientare și folosire. Deputatul Dr. I. Hodoș și N. Popa e, acest din urmă cu provocare la conelusul sinodului arhieclesan din anul 1877 Nr. 133 prin care s-a instituit o cestiuină generală — sprinținescă propunere Dr. I. Pușcariu.

E. Macelariu propune ca raportul comisiunii generale să se tipărească și să se imparte la toți deputații sinodului.

Dr. Păcurariu e contra propunerii Dr. Pușcariu și cere, ca raportul să se pună înadăun la ordinea dilei și dacă e posibil nu e în contra tipăririi.

N. Frateș face contraproponere, ca raportul să se ia în general spre știință și să se primească ca basă la desbaterea specială.

Dep. Coșma sprinținescă această propunere, iar N. Cristea pre cea a deputatului Dr. Pușcariu.

După ce presidiumul dă deslușiri în privința modului de pertractare arătând, că mai corect va fi dacă se va lăsa raportul din cestiuine îndată la pertractare specială; de altora între ambele propunerii nu vedea a fi nici o deosebire esențială — pune la votare ambele propunerii și se decide: — Raportul se ia spre știință și se primește ca basă la desbaterea specială.

In desbaterea specială la introducere, în care se arată, că comisiunea generală convocată pe 23 Aprilie, abia numai în 24 Aprilie s'a putut constitui fiind numai 5 membri de față la propunerea deputatului Comşa se decide: Membrilor, cari nu și au împlinit misiunea, se exprimă părere de rău.

Punctul I din raportul comisiuniei generale despre cele afilate în tipografia arhieclesană cu ocazia vizitării — se transpusă comisiunile organizațioane.

Punctul II din raportul comisiuniei generale, care tragează despre seminarul Andreian — se transpusă comisiunile bisericești.

Punctul III din același raport, care se ocupă de oficiul de casă a consistoriului arhieclesan — se ia spre știință.

Punctul IV din același raport, privi-

toriu la cancelaria consistoriului — se ia spre știință.

Punctul V referitor la biblioteca arhieclesană resp. archeiepiscopescă — se transpusă comisiunile finanțării.

Punctul VI privitor la studierea obiectelor ce vin a se pretracta în sinod, după deslușirile și asigurările date de presidiu — se ia spre știință.

Punctul VII, ce privește sferea competenței organelor noastre executive — se transpusă comisiunile organizațioane.

Să pună la ordinea dilei raportul comisiunii finanțării.

Raportorul Trombițas cu privire la cestiuina reprezentantă fundației lui Gojdu (Nr. 15 ex 1880), ca să se reducă percentsajele după imprumutul de 130,000 fl. celul an din fondurile arhieclesene dela $7\frac{1}{2}\%$ la $7\frac{1}{2}\%$ propune și sinodul primește,

ca să se scadă procentele după suma numită la $7\frac{1}{2}\%$; cu adausul propus de deputat E. Macelariu cu aceasta scădere să se compute dela terminal proscim de solvare adepăd dela prima Iulie a.c. încolo. Același raport raportă despre inventarul întregiei averi a tipografiei arhieclesene;

din acest raport se vede că de mare a fost întreaga avere a tipografiei cu ultima Decembrie 1879, precum și starea de acum a tipografiei, comisiunea recomandă sinodului

a lăsă cu sprijinul să fie pusă în inventar, căci spre exemplu mașina și literile sunt induse în întreaga lor valoare de cumpărare, precăld ele prin folosire la cursul anului s'au deteriorat și numai reprezintă valoarea primărită;

de asemenea hărțile de valoare ar trebui să fie însemnate cu valoarea anului respectiv, iar edificiile ar trebui să fie pusă în inventar, nu cu prejul de cumpărare, ci cu valoarea lor de pe timpul compunerii inventariului, din toate aceste, precum și din altă impreguriare rezultă, că nu se poate căștiga exact evidența despre venitul curat al tipografiei.

Astfel pe de o parte nu se poate satisface dorinței întemeietorului și testătorului tipografiei, repositorului Metropolit Andrei Șaguna, ca din venitul curat să se dea ajutorul văduvelor preotese, ear pe de altă parte nu se poate săci, care din intrăprinderile tipografiei este mai rentabilă și care deci ar trebui mult cultivată. Deputatul E. Brote aprobaând cele dise de antevorbitorial astă, că inventariul prezentat de comisiune este greșit, deoarece ar figura într-ensiul o poziție de preste 5000 fl. ca bani gata, dăju la epitropia arhiecleseană, sumă, care în realitate nu se aflată la casa epitropiei, deoarece bani intrați la casa în fiecare săptămână partim se folosesc spre investire în alte lucrări, astăd dar în această direcție defectuos raportul comisiunii finanțării propune a se restituui obiectul comisiunii pentru în față o altă sedință să se reperteze cu mai bune cunoștințe de cause;

după o mai indulgănată desbatere despre natura inventariului a comisiei tipografice, punându-se cestiuina la vot, sinodul hotărășe restituirea actualui comisiunei finanțării înțeleșul propunerii deputatului E. Brote.

Sedința proasă se anunță pe mâne la 10 ore înainte de ameați.

La ordinea dilei rapoartele comisiunilor.

Sedința se încheie la 1 ora după ameați.

Raportul dñe. Eugen Brote arată nepu-

Sedința IV (30 Aprilie).

Sedința se deschide la $10\frac{1}{4}$ ore. Președintul (N. Popa) anunță, că Escoala Sa arhiepiscopală Miron, fiind bolnav nu va lua parte la sedința de față. — Se cetește protocolul de la III și să autentică fără modificare.

Președintul prezintă:

a) Cerere de concediu a deputat Stefan Iosif, pre 10 dile din cauza de morb și ocupare oficioasă.

b) Cerere de concediu a deputatului Alecsandru Tordosan pre 2 dile din cauza oficiului. — Se acordă.

Președintul anunță, că deputatul Diamandri Manole prin mijlocirea unui din deputații săi s'ar rugat pentru concediu până să se va fi reîntors dintr-o călătorie ce a întreprins în afaceri scolare. Deputatul Stefan Pecuaru, Partenie Cosma și Elie Macelariu se pronunță în contra concediului, nefind înaintată o cerere în scris. — Cerere de concediu nu se incuviință.

Președintul prezintă:

a) Hartia consistoriului Nr. 1611 a.c., prin care se ascerne propunerea comisiunii consistoriale emise pentru reveredea cărților didactice din studiul religiunii în scaloile poporale. (Nr. 149 ex 1879). Se transpusă comisiunile.

Președintul prezintă:

a) Hartia oficiului protopresbiteral din Deva Nr. 42 a.c. prin care se ascerno rugarea preotului din Dobra Romul Crainic pentru un ajutoriu de 300—400 fl. din fundația Șaguniană.

b) Rugarea parochului Avram Stanca din Petroșani pentru un ajutoriu de 100 fl.

c) Rugarea preotului Ioan Iliescu în Cârcedea pentru un ajutoriu bănesc.

d) Rugarea preotului Ioan Ivanovici din Corunca pentru a fi absolvat de sub accusa nedreptă și declarat de nevinovat. — Se transpusă comisiunile petiționare.

Președintul prezintă:

Rugarea mai multor locuitori din Ampoița pentru reintregirea parohiei. — Se transpusă comisiunile bisericești.

Deputatul Dr. St. Pecuaru face următoarea propunere:

Spre a putea căsătoria evidență recuperă despre starea averii fondurilor arhieclesene;

spre a veni la o cunoștință exactă despre toate venitele ce încurg la consistoriul arhieclesan și despre toate cheltuielile ce se fac;

spre a pune pe onorabilită d-ni deputați sinodali în poziție de a putea studia de timpuriu aplicarea răjiocinului și conciperea bugetului; spre a putea ajunge în mod consecuție la rangarea erogărilor și ecuilibriul economic și în fine;

spre a da economisare cu venitele arhieclesene publicitatea recuperă și usitată și de către celelalte administrații publice, propune, ca venerabilul sinod să concida:

1. Aplicarea răjiocinului pe anul expirat dimpreună cu proiectul de buget pe anul curent să se tipărească și să se finanțeze cărui deputat în cîte un exemplar la deschiderea sinodului;

asemenea să se trimîtă și cărui deputat dimpreună cu proiectul de distribuire la parohiile principale, și astfel să se urmeze în fiecare an.

2. În răjiocinu și buget trebuie să fie induse în detail toate venitele, toate erogărilor și sarcinile precum și distribuirile ce se fac din banii publici.

Raportul dñe. Eugen Brote arată nepu-

tenția de a tipări în cursul sesiunii prezente răjiocinile atât de voluminoase, prin urmare urgența propunerii nu este motivată. Sinodul nu admite urgență, ci transpusă propunerea comisiunii pentru propuneri.

La ordinea dilei: Raportul comisiunii pentru compunerea adresei de felicitare la Maiestria Sa Imperiale și Regele, din incidentul logodirei Alteței Sale Imperiale Clironomul Arhiechului Rudolf.

Raportorul Partenie Cosma cetește următoarea adresă:

„Maiestatea Voastră cesară și apostolică regească!

Președintele Doamne!

Biserica gr. or. română din Transilvania, coadunată prin reprezentanții sei în sinodul ordinariu, având scire de fidanarea Alteței Sale a Prințepicei Clironom Rudolf cu Alteța Sa Principese Stefania, profită de prea placuta ocazie ce i-e dă astăzile eveniment imbecuritoru atât pentru Augusta Dinastică și pentru toate popoarele Monarhiei a-si subterne omagile și sincerile sale felicitări la Preasfintul Tron al Maestăței Voastre. Când dară avem fericea Ve aduce preaumul tributul cel mai plăcut și cel mai sincer al loialității noastre la această bucurie familiară. Ve încredințăm totodată despre neclata felicitate eregiul dela strămoșii noștri către Preasfintul Tron și Dinastia Maestății Voastre și împlorăm darul și binecuvântarea lui Dumnezeu asupra Maestății Voastre, asupra Maestății Sale Preagrătoarei noastre Doamne, asupra Alteței Sale Prințepicei Clironom și fidanata Sa, și prete tot asupra întregii Auguste Case Domnitoare,

Ai Maestăță Voastre
eci mai credinciosupu
Sinodul bisericei gr. or. române
din Transilvania.

Sinodul primește adresa în intreg cuprinsul seu.

La ordinea dilei: Raportul comisiunii petiționare.

Raportorul Traian Mețian raporează despre:

a) Rugarea comunei bisericescii Hurez presibiteral I al Făgărașului, prin care se roagă de un ajutoriu din fondul pentru ajutorarea bisericelor săracă.

Comisiunea propune: Consistoriul să ia rugarea în deosebită considerare între marginile bugetului.

Deputatul Coșma arată că deși există un fond destinat pe sama bisericelor să se totuși din veniturile lui nu se dă ajutorare. Afără de aceasta constată existența unui licel delă cassa de păstrare, despre o sumă anumită pe numele acestuia fond, care sumă să administrează din partea senatului bisericesc, fără a figura într-posturile cuprinse în răjiocinii cassii arhieclesene.

Cred căcă ar fi potrivit, ca această sumă să se considere pe viitor ca facând parte din fondul amintit, punându-se totodată în răjiocinul alătură cu celelalte posturi.

Președintul răspunde că suma din cestiuine să compusă din unele colecte mici făcute în arhieclesă cum și din cananele impuse de senatul bisericesc.

In cursul timpului s'au distribuit din aceste bani ajutoare grănicive manuale.

La propunerile deputatului Coșma, care crede că sinodul numat din motive foarte ponderoase poate recomanda o rugare aplicând terminul „deosebită considerare” — sinodul decide:

de adăogat la opera vietii sale, că a-tătă a putut face și mai mult nu.

Părintele Popa ne spune apoi: „restaurarea metropoliei române este opul cel mai grandios al metropolitului Șaguna”¹⁴

ideea lui de predilecție pe temenii bisericesc era: deplina emancipare a bisericii sale din cătușele sclavismului, atât celu politic cât și celu bisericesc, și „organisarea ei pe baze tari, autonome și independente, în sensul canoanelor” și a instituțiilor noastre bisericesc.¹⁵

să nu fi fost Șaguna, biserică ortodoxă română în Ardeal sări stins...“

Da! căci nu numai în Ardeal ci în tot orientul răstăută omeneasca, miseriile veacurilor trecute și puterea luminoasă a schimonosită așezămintele noastre biserice și au făcut chiar din religie o formă deșertă și fără de nici un folos vădit pentru societatea omenească: a trebuit dar să vie un om, care să restabilească așezămintele vechi, să creeze bisericii poziția cuvenită în statul modern și credinciosului poziția cuvenită în biserică sau, un om, care să arete, cum o biserică or-

ganizată potrivit eu adevăratale principii creștinești, nu este numai un asil de măngăere pentru oamenii singurați, ci totodată și mai ales cea mai firească garanție a unei desvoltări sănătoase.

Acest om a fost Șaguna și el s'a ivit în mijlocul Ardelenilor, punctul acolo era mai multă trebuință de densul; dar el însuși nu se simțea chemat a săvârșească această lucrare de restaurare numai pentru Ardeleni.

Săvârșind organizația bisericii din Ardeal, el adresea la congrușul constituinții cuvintele:

„nu e nimici în provinția noastră metropolitană oaspe sau nemerie și membru îndreptățit și activ al bisericii noastre.“

„efectul lucrărilor noastre, mai departe, atârnă dela d-voastră. Aș dori, să vă spun multe“ în acest moment al despărțirii; în esență acestora este: „să fiți revinitori legii“, să „dati sufletele voastre pentru legăturile părintilor vostru“, pe care le-au făcut pentru generația lor, ale căror urmări suntem noi și veți lua mărire mare și nume etern. Amin!“ (Va urma).

cesele lui dîlnice, pe care cea mai apropiată generație le va uita.

Cetind înseă testamentul Metropolitului Andrei, oare cum pe nesimțite se ivesc în noi gândul, că omul care a scris acest testament, el însuși, nu-i credea pe contemporanii sei capabili de a judeca despre faptele cea-severșit în viață sa, de care să scia, că děnsii le privesc ca pe nesce rezultate, în vreme ce pentru el însuși ele nu erau decât o punere la cale, o pregătire, o impulsione hotăritoare pentru nesce fapte ce urmează a fi săvârșite în viitor.

Dacă ne dăm samă despre cele ce-a facut, a scris și a diș Metropolitul Andrei, trebuie să remăneam, pe deplin convingi, că organizarea bisericii potrivit cu concepția lui despre religia creștinească a fost cel mai preșus dintre scopurile ce el a urmarit în viață.

Căci el dice: „astădi pot să me rog foilease mai mari ori mai mici, pe care le-a adus cercului, în care a trăit, deocamdată remănen, unii mai mult, alii mai puțin, uimiți de suc-

Rugarea se transpună consistoriului spre a o lăua în considerare.

b) Rugarea comunei bisericesci Dej pentru un ajutoriu pe sâma bisericii (Nr. 196 ex 1880).

c) Rugarea filiei Jambor pentru un ajutoriu (Nr. 19 ex 1880).

d) Rugarea emeritului profesor Emilie Prodan pentru un ajutoriu (Nr. 19 c ex 1880).

Deputatul A. Trombitas propune: Se se îndrumă petentul să se adreseze în viitor deadreptul către consistoriu, care singur este chiamat a rezolvi asemenea afaceri.

Deputatul Dr. I. Hodos combată a-căstă propunere, lăsând astfel fiecărui în voie liberă să se adreseze sinodului.

Dsp. A. Trombitas motivează propunerea sa din nou: Deputatul Dr. St. Păcurariu combate redacția titlului după care averile diverselor comune bisericesci să se consideră și sănd ar fi acumulate la un loc reprezentând care cum o avere comună.

Deputatul Nicolau Cristea din considerare, că scoalele noastre de care este vorba sunt confesionale și susținute în cea mai mare parte din averile bisericilor noastre, propune stergerea cuvântului „sociale” și formulează titlul regulamentului așa: „...averile bisericilor parochiale, protopisciale și fundaționale”.

Deputatul Dr. St. Păcurariu apresuește emendarea facută de prepozitul și propune formularea următoare: „averile bisericilor protopisciale și fundaționale”.

Deputatul D. Comșa din considerare că fonduri scolare proprii dîse nu există la noi, administrarea și dispunerea asupra lor aparținând autorităților bisericesci și cărăsi din considerare, că fundațiile în cestină încă nu trebuie considerate de căt făcând parte din averile diverselor comune bisericesci, – propune să se dică simplu: averile bisericesci din archidecizie etc.”

Raportorul susține titlul din proiect. Punându-se la vot sinodul primește propunerea deputatului D. Comșa. Se continuă desbaterea asupra §§-lor î până inclusiv 8, cari §§ se primesc cu modificări stilistice.

Sedinta procsimă se anunță pe mâine la 9 ore înainte de ameađi. La ordinea dilei: Continuarea desbaterei asupra proiectului în cestină. Sedinta se încheie la 1 ora după ameađi.

Deputatul Dr. St. Păcurariu reprește constatarea presidiumului și le aprobă.

Deputatul N. Cristea observă, că aceea, cari cunosc regulamentul din anul trecut, au ocazie să facă propuneri, când ca desbaterea §§-lor a căror modificare o cred potrivită.

Se continuă desbaterea din §. în §, cindind titlul aprobat de comisiune, conform stilisării din proiect.

Deputatul Dr. St. Păcurariu combate redacția titlului după care averile diverselor comune bisericesci să se consideră și sănd ar fi acumulate la un loc reprezentând care cum o avere comună.

Deputatul Nicolau Cristea din considerare, că scoalele noastre de care este vorba sunt confesionale și susținute în cea mai mare parte din averile bisericilor noastre, propune stergerea cuvântului „sociale” și formulează titlul regulamentului așa: „...averile bisericilor parochiale, protopisciale și fundaționale”.

Deputatul Dr. St. Păcurariu apresuește emendarea facută de prepozitul și propune formularea următoare: „averile bisericilor protopisciale și fundaționale”.

Deputatul D. Comșa din considerare că fonduri scolare proprii dîse nu există la noi, administrarea și dispunerea asupra lor aparținând autorităților bisericesci și cărăsi din considerare, că fundațiile în cestină încă nu trebuie considerate de căt făcând parte din averile diverselor comune bisericesci, – propune să se dică simplu: averile bisericesci din archidecizie etc.”

Raportorul susține titlul din proiect. Punându-se la vot sinodul primește propunerea deputatului D. Comșa. Se continuă desbaterea asupra §§-lor î până inclusiv 8, cari §§ se primesc cu modificări stilistice.

Sedinta procsimă se anunță pe mâine la 9 ore înainte de ameađi. La ordinea dilei: Continuarea desbaterei asupra proiectului în cestină. Sedinta se încheie la 1 ora după ameađi.

Epistolă deschisă,
către dd. redactorii ai jurnalului „Biserica și Scoală” dela Arad, Mangra, Hamsea și consorte.

(Incheiere)

Am propus reforma din cestină, penetrându-mă convins, și cred că împreună cu mine său convins facută bărbății luminiți și cu bune și curate simțimene, afară poate cărăsi de dumneavoastră, din Mangra și Hamsea, că cultul bisericesc, în forma cum se practică el astăzi, nu promovează întru nimic simțimene religioase morale ale creștinilor.

a) Din cauza, că serviciul bisericesc durează prea mult. Auditorii din biserică nu pot fi în timp de 3-4 ore neîntrerupt atenți la cele ce aud în biserică.

b) O mulțime de rugăciuni (ecetii) se repetă foarte de multe ori, ceea ce asupra spiritului produce un efect nemulțămitor.

c) Nemulțămirea sufletească sau măresc prin impregnarea cu total nefavorabilă, că din cauza serviciului celui prea lung omul și silici să audă din partea preotului slujitor sau din partea căntăreților de multe ori cuvințe rostite prea iute, fără nici o intonare naturală: mai departe frase fără nici o tipică românească d. e. din carteza cea către România sau Corintenian sau Galatienea și săntului apostol Pavel certează: sau „Cari pre cheruvimi cu taină inchipuim și făcătoarei de viață treime întrețin săntă cântare aducem”; sau „In mormânt cu trupul și în iad cu sufletul ca un Dumnezeu, în raiu cu talharul și pe scaun ai fost Christoșea, cu tatăl și cu duhul, toate umplânde-le, cela ce ești nescris împregiu; sau

„Ușile, ușile cu înțelepciune și să luăm aminte”; sau „Ale tale dintrule ale tale tie aducem de toate și pentru toate”; în fine frase, cari nu sunt potrivite de fel cu impregnările timpului de astăzi, precum: „Căți sunteți chemați eșii, cei chemați eșii, căți sunteți chemați eșii: ca nimenea din cei chemați. Căți sunteți credincioși: cără și cără cu pace Domnului să ne rugăm.” Nici una din aceste fruse ascultătorul nu o prinde de fel, și ele prin urmare produc un gol în spiritul său și lăsă înimă rea, indineră.

Am propus să se reformeze serviciul bisericesc din cauza, că un astfel de cult, cum e de facto, și în realitate numai un „opus operatum” și de parte a coreșpunde dumnețescilor învechători ale lui Christos, care vestesc oamenilor în evangeliu să, că „Inchinătorii ei adeverăți se vor închina tatălui cu spiritul și cu adeverul”; și care întral acău învață pe discipuli sei, că „Nu tot cel ce dice doamne, doamne (adeca: nu tot cel ce dice o sută

de rugăciuni, cari el nu le prinde și nu le simte) va intra în imperiul lui Dumnezeu, ci acela care face voia tatălui ccesec (adeca: Acela, care face, cu bine și se terese de ce și rău). Astfel în învechăt Christos pe discipuli sei, și apoi cine a fost înimic mai mare al formelor și ceremoniilor, decât Christos! Cății părinte Mangra și părinte Hamsea cuvintele lui Christos la adresa cărărilor și fariseilor fățurnici, cari stricurau șințarul și înghițau cămălu, după cum, mi se pare, faceți și d-voastră, și vi se vor lua soldii de pe ochi, ca să puteți cunoscă adeverul, de veți voi. Dară cred, că și despre d-voastră s'pută dice: „poporul acesta numai cu buzele me cinstesc, cără inima lui este de parte de mine.”

Am propus reforma cultului bisericesc cu adausul: casă se căștigă și în primăvara lui Christos lumea, eară cu forme și ceremonii; cu cuvântul au lăpti apostolii și adveverul învechătorilor lui Christos la poporul iubitare de bine și propriașirea lor. Cu puterea cuvântului său dumnezeesc a reformat Christos lumea, eară cu forme și ceremonii; cu cuvântul au lăpti apostolii și adveverul învechătorilor lui Christos la poporul iubitare. „Mergeti și în vătăți toate popoarele, și în dăsunădecesc învechător cără discipuli sei. Predica cuvântul lui Dumnezeu era central cultului bisericesc în timpul bărbăților apostolice: Polycarp, Papia etc. Cu puterea cuvântului au apără și fortificat biserică lui Christos Chrisostom (Ioan Gură de aur), Vasile cel mare, Gregorie de Nazianz și Gherogie de Nișa și toți păstorii adveverăți, cari s'au interesat din aducării sufletului lor de binele și fericea filor lor sufetesci; toți aceia, cari în adveverul înțeljește evangeliu și au puștul lor pentru turma lor cuvenătoare; toți aceia, cari sunt în aducării sufletului lor convingi, că religiunea lui Christos este religiunea spiritului, cără nu religiunea formelor și ceremoniilor, după cum susțină d-voastră; în fine toți aceia, cari sunt tari în convingerile lor, căcăt religiunea lui Christos are vre-odată să cuceresc lumea, despre ce nu ne indoim de fel, are să o facă cauza nu prin forme și ceremonii, nu prin matăni, nu prin multime ecetilor repește, nu prin rugăciuni lungi și neînțelește etc. etc. etc., cum ar fi gustul și pofta d-voastră, ci numai prin predicarea adveverilor etere dumnezeesci despre adveveră iubire și armonie frâțescă și fiască și prin sădirea acestor adveveri în inimile omenei, ca înțelusa să nu domnească altă, decât advever, virtute și pace.

Năști vrea, venerabili părinti, să fi cuvintele mele reinterprete, mai cu seamă de nisice oameni de calibru d-voastră, cari sunteți dedaja a căuta nod în papără, pentru a vă satisfacă gustul vostru speculațiv. De aceea declar, că eu nu sunt în contraformelor și ceremoniilor, căci și prea natural, că omul ca om nu și poate manifesta simțimenele sale religioase de pictate cără Dănu mai bine decât prin semne din afară.

Dară acesto semne, aceste forme și ceremonii religioase, fără de cuvânt, remân goale, lipsite de orice spirit, lipsite de viață și făcătoare, cără și popor ignorant, hipocrit, fanatic și supersticioș!

Cuvântul domnilor Mangra, Hamsea

trebuie să fie central, esențial cultului și în

biserică română ortodoxă, dacă ea voiesc

să progresee, dacă ea să fie o institu-

ție de cultură pentru poporul nostru, dacă

ea ca popor să nu o privească ca o insi-

tuție netrebucă, și că să nu se instrâneze

dela densă precum vă plângăi în jurnalul

d-voastră Nr. 34.

Introduceți cuvântul lui Dănu în biserică; faceti să rezună în inimile setoase de astăzi preceptele salvațorului lumiei; lă-

pădajă obiceiurile voastre funesti anticresti-

nesci, de căuza să cucerii lumea română

orthodoxă cu spiritul vostru speculațiv, ne-

clerical, cu ideile voastre absoluțiste, dic-

tatorice, – și veți vedea, că nu veți mai avă-

lipșă de circulație și encicleie pastorelor p-

rienești și stările replele nepasări și in-

strâinări de către biserică.“

Biserică trebuie să fie o scola pentru

popor. Precum scola și pentru junimea stu-

doasă, aşa biserică are destinația a fi o

scola pentru poporul vîrstnic. Dar aceasta

va putea fi ea numai prin predică, va să dică

prin cuvânt, prin învechătură, prin lumina-

rii minții în privința condițiilor adveveră-

rii, prin deșteptarea înimii și apărarea

idealele vieții conform principiilor morale eterne ale maistruului mor-

alității Christos.

Numeai întră căt biserică română, orto-

doasă și lumiță, înțătită va avea e viațioru-

mă, cără și ceremoniile să se desfășoare

într-o atmosferă de lăudă și de adora-

re, cără și credința să se exprime în mod

înțins și să se exprime în mod sănătos-

cu, cără și credința să se exprime în mod

înțins și să se exprime în mod sănătos-

cu, cără și credința să se exprime în mod

înțins și să se exprime în mod sănătos-

cu, cără și credința să se exprime în mod

înțins și să se exprime în mod sănătos-

cu, cără și credința să se exprime în mod

înțins și să se exprime în mod sănătos-

cu, cără și credința să se exprime în mod

înțins și să se exprime în mod sănătos-

cu, cără și credința să se exprime în mod

înțins și să se exprime în mod sănătos-

cu, cără și credința să se exprime în mod

înțins și să se exprime în mod sănătos-

cu, cără și credința să se exprime în mod

înțins și să se exprime în mod sănătos-

cu, cără și credința să se exprime în mod

înțins și să se exprime în mod sănătos-

cu, cără și credința să se exprime în mod

înțins și să se exprime în mod sănătos-

cu, cără și credința să se exprime în mod

înțins și să se exprime în mod sănătos-

cu, cără și credința să se exprime în mod

înțins și să se exprime în mod sănătos-

cu, cără și credința să se exprime în mod

înțins și să se exprime în mod sănătos-

cu, cără și credința să se exprime în mod

înțins și să se exprime în mod sănătos-

cu, cără și credința să se exprime în mod

înțins și să se exprime în mod sănătos-

cu, cără și credința să se exprime în mod

înțins și să se exprime în mod sănătos-

cu, cără și credința să se exprime în mod

înțins și să se exprime în mod sănătos-

cu, cără și credința să se exprime în mod

înțins și să se exprime în mod sănătos-

cu, cără și credința să se exprime în mod

înțins și să se exprime în mod sănătos-

cu, cără și credința să se exprime în mod

înțins și să se exprime în mod sănătos-

cu, cără și credința să se exprime în mod

înțins și să se exprime în mod sănătos-

cu, cără și credința să se exprime în mod

înțins și să se exprime în mod sănătos-

cu, cără și credința să se exprime în mod

înțins și să se exprime în mod sănătos-

cu, cără și credința să se exprime în mod

înțins și să se exprime în mod sănătos-

cu, cără și credința să se exprime în mod

înțins și să se exprime în mod sănătos-

cu, cără și credința să se exprime în mod

înțins și să se exprime în mod sănătos-

cu, cără și credința să se exprime în mod

înțins și să se exprime în mod sănătos-

cu, cără și credința să se exprime în mod

înțins și să se exprime în mod sănătos-

cu, cără și credința să se exprime în mod

înțins și să se exprime în mod sănătos-

cu, cără și credința să se exprime în mod

înțins și să se exprime în mod sănătos-

cu, cără și credința să se exprime în mod

înțins și să se exprime în mod sănătos-

cu, cără și credința să se exprime în mod

înțins și să se exprime în mod sănătos-

cu, cără și credința să se exprime în mod

înțins și să se exprime în mod sănătos-

cu, cără și credința să se exprime în mod

înțins și să se exprime în mod sănătos-

cu, cără și credința să se exprime în mod

înțins și să se exprime în mod sănătos-

cu, cără și credința să se exprime în mod

înțins și să se exprime în mod sănătos-

cu, cără și credința să se exprime în mod

înțins și să se exprime în mod sănătos-

cu, cără și credința să se exprime în mod

înțins și să se exprime în mod sănătos-

cu, cără și credința să se exprime în mod

înțins și să se exprime în mod sănătos-

cu, cără și credința să se exprime în mod

înțins și să se exprime în mod sănătos-

cu, cără și credința să se exprime în mod

înțins și să se exprime în mod sănătos-

cu, cără și credința să se exprime în mod

înțins și să se exprime în mod sănătos-

cu, cără și credința să se exprime în mod

înțins și să se exprime în mod sănătos-

cu, cără și credința să se exprime în mod

înțins și să se exprime în mod sănătos-

cu, cără și credința să se exprime în mod

înțins și să se exprime în mod sănătos-

cu, cără și credința să se exprime în mod

înțins și să se exprime în mod sănătos-

cu, cără și credința să se exprime în mod

înțins și să se exprime în mod sănătos-

cu, cără și credința să se exprime în mod

înțins și să se exprime în mod sănătos-

cu, cără și credința să se exprime în mod

înțins și să se exprime în mod sănătos-

cu, cără și credința să se exprime în mod

înțins și să se exprime în mod sănătos-

cu, cără și credința să se exprime în mod

înțins și să se exprime în mod sănătos-

cu, cără și credința să se exprime în mod

înțins și să se exprime în mod sănătos-

cu, cără și credința să se exprime în mod

înțins și să se exprime în mod sănătos-

cu, cără și credința să se exprime în mod

înțins și să se exprime în mod sănătos-

cu, cără și credința să se exprime în mod

înțins și să se exprime în mod sănătos-

cu, cără și credința să se exprime în mod

înțins și să se exprime în mod sănătos-

</

terminat încă. Din prilegiul acestui proces a eşit în 26 Aprilie n. a. c. o comisiune în fața locului, pentru a prezui curțile. Înainte de a păsi însă la aceasta dl judecătorul din nou invitat pe partea a se impăca. Dar' cu cine să se fi făcut împăca? Directorul contelui Miko Toth Zsigmond ca plenipotențiat, pune nisice condiții ne mai pomentești el vrea să eschidă comuna dela păsună și pădurit, eredit dela moși și strămoși. Eas' creditorul contesei Miko Rosalia, a nume Korbuly din Cluj se ţine de directorul Toth Zsigmond. Să se bage de samă, că aici singurul mijloc de a și mai pute agonișă căte ceva, este economia de vite, căci pământurile în deobște sunt deloseau și nefproductive: partea cea mai mare din oameni cumperă bucată din piață.

Cei din Bicsad, fiind colonii conțelui Mikes Benedek, sunt în limite, căci prin sentență li se dice, că n'au nimică. Așa dar': *băta în mână și traiau în gât*. Locurile cultivate de Bicsădeni din moși strămoși au să le dea proprietariului — casele și-le pot derăma apoi.

De sigur pe cei din Mikoufalău încă nu-i așteaptă o sentență mai favorabilă. Atunci singurul remediu de drept, ce ne-a mai ramas, este: a ne indrepta spre Dobrogea, Bosnia, Erzegovina sau America.

Si scuți de redactor, ce soiu de oameni sunt nefericiti locuitori ai acestor domeni comune? Audiți și veți mirați! Ei sunt Români, cari și-au pierdut limba. Drept resplată pentru iubirea lor nemărginită către regimul maghiar și pentru zelul lor nețermurit, cu care și-au învățat limba maghiară, Mikoufalănenii și Bicsădenii au să dobândească perderea moșierilor! Si atunci li se poate da și dreptul de a se putea lauda cu proverbial maghiar: „A szegénység ugy szép ha semmi sincs”.

C.

Varietăți.

* (Denumiri). Domnii Basiliu Mușat și Ioan Pocol fură denumiți capelani militari clasa II. în rezervă.

* (Mutare de tărgh. Tărgh. Bistriței se mută din 17 pe 24 Maiu n.)

* (Emigratie). În 1 Maiu au călătorit 21 famili, în 2 Maiu 35 și 3 Maiu 20 famili prin Cașovia emigrând la America. Toate aceste persoane erau din comitatul Abauiului, Zemplinului, apoi din comitatul Ung și Sabolci.

* (Trenul accelerat) despre carele vorbisem în numerul trecut fu prețintădine intimpină cu mare bucurie, rezultatale probei au fost foarte satisfăcătoare, deoarece trenul a parcurs 56—60, ba chiar și 75 kilometri, pe oră adecăt cu o înțală, care este cea mai mare pentru trenuri accelerate. Cu această ocasiune ne aflăm indemnăta să face rectificarea, că trenul nu a ajuns până la Sinaia, după cum anunțasem, ci numai până la Câmpina, de unde s'a reîntors.

* (Vremea tare) cu grindină și ruptură de nuori s'a descărcat de curând asupra Pojoniului și giu și a casunat pagubi necalculabile. Intre tunete, trăsute și rupturi de nori s'a descărcat o grindină teribilă carea înțin mai mult de 20 minute. Ghiața cu mărima ei de o jumătate chilogram a găurit în timpul acesta coperile caselor, a sfidat toate ferestrele și toti pomii mici și mari. Erburile de pe câmpuri și din grădini sunt toate nimicite. De legume și poame numai poate fi nici pe departe vorbă.

Lista
bincovitorilor contribuitori pentru nemocină din Bungard pagubii prin incendiu din urmă.

transl. 8 fl.
Esel. Sa Președintul Archiep. și
Metropolit Miron Romanul . 20 fl.
Suma 28 fl.
(Va urma).

Bursa de Viena și Pestă

din 12 Maiu 1880

	Viena	Pestă
Rente de an	105.05	105.20
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient ung.	—	82.75
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient ung.	98.—	98.—
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient ung.	86.05	86.50
Imprumutul drumurilor de fer ung.	126.—	125.50
Obligajuni ung. de recumpărare pământului .	94.—	93.75
Obligajuni ung. cu clauză de sortire .	—	93.—
Obligajuni urbăriale temesjano .	93.—	93.—
Obligajuni urb. temesj. cu clauză de sortire .	—	92.—
Obligajuni urbăriale transilvane .	92.50	93.—
Obligajuni urbăriale croato-slavonice .	94.—	—
Obligajuni ung. de recumpărare părăsirea de vin .	92.50	92.50
Datorie de stat austriacă în hârtie .	72.10	72.25
Datorie de stat în argint .	72.90	73.—
Rente de stat austriacă .	88.60	88.60
Sorți de stat dela 1860 .	131.25	131.—
Acuiz. de banchă austro-ung. .	836.—	838.—
Acuiz. de banchă de credit ung. .	272.20	272.80
Sorți ungurești cu premii .	260.—	265.—
Argint .	—	110.50
Gălbini .	5.62	5.58
Napoleon .	9.47	9.48
100 mărci nemțesci .	59.50	58.50
Londra (pe poliță de trei luni)	118.90	118.75

Economic.

Sibiu 11 Maiu n. Pro hectolitră: Grâu f. 8.20—9.20; grâu săcărât f. 6.70—7.70; săcărât f. 5.20—5.60; Orzul f. 5.—5.40; Ovăs f. 8.20—8.60; Cucuruz f. 4.80—5.20; Mălină f. 6.—7; Cartofii f. 2.50—3; Semănă de cănepe f. 8.—9; Mazeza f. 7.—8; Linte f. 6.—7; Fasole f. 6.—7 pro 50 chilo: Făină de pâine f. 8.; Sfânișă f. 37—40; Unsoare de porcă f. 35—40; Sfâu brut pro 50 chilo f. 16.—; Sfâu de lumină f. 24—25; Luminiș de sus f. 50 chilo f. 28—29; Săpun f. 20—21; Fănuș f. 1.05—1.15; Cănepe pro 50 chilo f. 16—18. Lemnvertoase de foc pro metru cubic f. 3.50 Spirit pro grad 55—60 cr. pro chilo: carne de vită 44—46 cr.; carne de vișel 45—50 cr. carne de porc 50—54 cr.; carne de berberește — cr.; ouă 10 de 20 cr.

Făgăraș, 7 Maiu n. Pro hectolitră: Grâu f. 8.50—9.50; grâu săcărât f. 7—8; săcărât f. 5—5.50; orz f. 4—5; ovăs f. 2.20—3.40; cucuruz f. 4.80—5—5.20; mălină f. 6.—7; cartofii f. 2.50—3; semănă de cănepe f. 8.—9; mazeza f. 7.—8; fasole f. 6.—7; cernepene f. 1.50—2.20 pro 100 chilo: sfânișă f. 65—80; sfâu brut f. 35—40; semănă de cîrniță f. 40—42; unsoare f. 30—35; cănepe f. 30—35; semănă de în f. 1—1.5; săpun f. 28—30; fănuș f. 2.50—3. spirit pro grad 10% cr. pro chilo: carne de vită 42 cr.; carne de vișel 36—38 cr.; carne de porc 44 cr. carne de miel (un miel întreg) f. 1.20—3; ouă 8 de 10 cr. Tărgh. de săi din prieina sătmăreană curzunului, cu care sunt canemii acuma mai mult cuprinși, făst slab.

Budapesta, 8 Maiu n. Pe aici s'a fost familiarizat părere pretătindinea, că timpii secolului din Aprilie 'i va urma în Maiu un timp ploios și friguros. Dintre aceste două pără acuma însă s'a înțempletit numai aceea, că întradeverea dela începutul lui Maiu încearcă în toate dilele a ploaie de căte 2—3 ori pe zi, receala însă până acuma n'au avut. Din contra din ce ploaie din ce căldura se urcă și temperatura ajuns de la un grad mai nemai suferibil. Un semn că atmosfera gême de electricitate; aceasta acuma ocupă pe oameni mai mult și le-a căsărat temere, că în anul acesta vom avea multe vremuri grele, impreună cu rupturi de nori și grindine teribile. Pâna acuma din toate pările se raportează, că grânele și toate sămănăturile sunt foarte frumoase și de aici se conciude, că acest an va fi un an foarte mânos, numai grindinile temute să nu se sfloboadă cu furia lor cunoscută asupra sămănăturilor. De aici urmează mai departe și faptul, că prejul articolelor din tărgh. s'a estimat cu căte 50—60 cr. pro maria metrică. Dealtămintre tărgh. pesto este tot luat a fost în această săptămână bun. În special însămănat adeca:

Grâu la 60—65.900 m. m. a trecut cu f. 9.80—10.10; săcără cu fl. 9—9.25; orzul cu fl. 7.40—7.70; și ovăsul la 8—9.000 m. m. cu fl. 6.10—7.40; cucuruzul la 12.000, m. cu fl. 7.40—7.80; făina trecu și acumă ca și mai înainte. Păstăcioasele, trecură binioară și adeca: ma-

zera cu fl. 12—15; linte cu fl. 8—12; făsolea cu fl. 8.75—9.25; mălaiul cu fl. 7.25—7.50; sămănă de în cu fl. 13; sămănă de cănepe cu fl. 9—9.10; (toate per 100 chilogram); lănilor s'au vândut cu fl. 2—3.45 per chilogram.

Porcii au fost binioară cătați. În tărgh. s'au afărat 63.670 capete între cari din Ungaria de jos 2290, din România 240 și Ardeal vre-o 50; unsoarea de porc s'a vândut cu fl. 60—60.50; sfânușa cu fl. 53—56; săculen fl. 41—42; spiritul en gros cu fl. 33—35.50; en detail cu fl. 36—36.50 per 10.000 litre %.

Peile de astădată n'au cam trecent. În special cele de bou cu fl. 110—115; de vacă cu fl. 105—108; de oaie cu fl. 140—150; de miel cu fl. 78—80; de vițel cu fl. 185—195 (pe 102 dărate); carcasele de cal cu fl. 9—10 părechea. Alte soiuri de pei n'au avut niciodată.

Estras din foaia oficială „Budapesti Közlöny.”

Licității: în 28 Maiu imob. lui Stefan Docezi în Szöged (trib. Ciszereda); în 11 Septembrie și 11 Octombrie imob. remănat după Ioan Seidel în Odorhei; în 3 Iulie și 3 August imob. lui Iosif Pünkösti în Crăciunel; în 26 Iunie și 26 Iulie imob. lui Dániel Denes în Moșna; în 17 Iunie și 17 Iulie imob. lui Andrei Lorenz Miklos în Petec; în 8 Iunie și 8 Iulie imob. lui Francisc Vincziesi în Corund; în 20 Sept. și 20 Oct. imob. lui Ioan Radul și soții în Becseryes; în 4 Iunie și 5 Iulie imob. lui Antón Sebestyen în Lenghelfalva; în 21 Iulie și 21 August imob. lui Iosif Kovács în Cobelțava; în 23 și 24 Iulie apoi în 23 și 24 August imob. lui Pavel Matei în Bicafalva și F. Boldogszangofalva; în 14 Sept. și 14 Oct. imob. lui Antón Gal în Măgherus; în 9 Aug. și 9 Sept. imob. lui Antón Gal în Măgherus (trib. Odorhei); în 22 Maiu și 22 Iunie imob. lui Michael Fuss în László mîc (judec. cereș, Sighișoara); în 3 Iunie și 3 Iulie imob. lui Adam Tomai și soții în Tomatis (judec. cereș, Baia de Criș); în 14 Maiu imob. lui Dániel

Schneider și soții în Moșna; în 19 Maiu și 19 Iunie imob. lui Martin Roth jun. și Gustav Roth în Bierant (judec. cereș, Mediaș); în 19 Maiu și 19 Iunie imob. lui Dionisie Bănuț în Sebeșul mic (judec. cereș, Huedin); în 19 Maiu imob. soției lui Michael Sinczky în Cluj; în 21 Maiu imob. lui Mihai Maris în Marișel (trib. Cluj).

CONCURS.

Pentru ocuparea parohiei vacante Sesuri de clasa III protopresbiteratul gr. or. Zarandului se scrie concurs în urma concesiunii venerabilului consistoriu archidiocesană dto 18 Martie 1880. Nro 1023 B.

Concurenții la această parohie au a și instruia petițiunile în sensul statutului organic și a le trimite oficiului protopresbiterat gr. or. al Zarandului în Brad (Hunyadmegye) până în 31 Maiu st. v. când se aspiră concursul.

Brad 1 Aprilie st. v. 1880. În contelegere cu comitetul parochial.

Nicol. I. Miheltianu m. p., 1—3 protopresb.

Nr. 2876 1880
3271 1880 [24] 2—3

Edit.

Moara de vapor locomobilă cu 2 roate din Vurpăr se va vinde prin licitație în 30 Maiu 1880 a. m. la 11 ore același care va da mai mult.

Prețul esclamării este 2000 fl. v. a. Vadiu sunt 10% din prețul de esclamare Condițiile mai deaproape ale licitației se pot vedea în cancelaria subsemnatului oficiu orfanal sau la primăria din Vurpăr.

Din sedința ordinată a sedrii orfanale a comitatului Sibiu jină în 21 Aprilie 1880.

Presidentul.

Herberth m. p.

Prafurile musante lacsative din Előpatak

conțin compoziții chimice solutive ale apelor minerale renomate din Előpatak.

Un efect eminent au aceste prafuri la catar de stomach, spasmuri de stomach, slăbiciune de mistuire, lipsă de apetit, arsură în gât, umflături de ficat și splină, îngroșare ferici, petri în față și galbina la respirație grea și batere de înimă, gazuri în testine, boala apiei, hemoroide, la afecțiuni catarale ale rerunilor, a besciș și canalului de urină, în contra formării de nășip, la catare cronice și umflături ale matriciei, curgere, dispoziții la vîrsare de sânge, la ameli, surse săngelui către cap și către piept.

Aceste prafuri intră în efect atât sarea scumpă de Karlsbad, cât și prafurile lui Seidlitz.

Prețul unei scătuice ce cuprinde 12 doze cu îndreptarii spre folosire cu tot 1 fl.

Depositul general: În Brașov la apotecarii Szava; în Sibiu la F. A. Reissenberger, comerciant.

[16] 5—12

ÎMPLÉTITURĂ CU MAȘINA.

Aceurând prin cumpărare tatăl meu N. Simtton negoțul de impletitură cu cinci mașini, mai multe Th. Tontsch, strada Cismădiei Nr. 23 și învățând foarte bine impletitură cu mașina, me recomand p. t. public a confecționă (fabrică), ciorapi femeiesc și bărbătesc (de toată mărimea și coloarea variată, lucrați cu mână, din lână, bumbac, atâ sau metană); mai departe țesături, veste femeiesc, cingători, haine de copii, plăpome, fuste, șaluri, tulpanuri etc. etc.

Primesc și ciorapi purtați spre a' repară și recomand totodată depositul meu de marfă gata.

EMILIA SIMTION,

Sibiu,

strada Cismădiei Nr. 23 (odinioara coroana ung.), curtea 2, etajul I.

Vândare de mașine de impletit față de Dresden, de construcție cea mai nouă. (Cumpărătorii de mașine de impletit, la dorință, primesc instrucțiunea gratuită).

Comandele din afară se vor efectua foarte prompt și eficiență. [18] 6—6

